

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *A téli tömegnyomoruság*

Forrás:

Új Szemle

Bn

(Hely)

1919. x. 19.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

361.1

Hely

Idő

1919

Személy

A téli tömegnyomoruság.

A közelgő hideg tél nyomában settenkedik a sötét nyomor, amely máholnap fagyosan és zordonan süvit végig sok ezer sorsverte szegény ember családi tüzhelye fölött. Budapesten az ideai fűtetlen télen eddig hihetetlen számú szegény, rongyosruhájú és éhező gyermek panaszló szava kiált segítségért a jószívű társadalomhoz. Ezeknek megmentése minden tényezőnek elsőrendű kötelessége.

Százezer gyermeknek nincs ruhája.

A főváros Népjóléti Központján serényen folynak az ideai gyermekfelruházási munkálatok. Az anya- és csecsemővédelem terén is óriás segítő munkát végeznek reggeltől estig. Itt hivatali pontossággal számontartják a növekvő nyomort. A segítségre szorulóknak naponta nagyobb tömegei jelentkeznek itt. Munkatársunk látogatást tett a Népjóléti Központ Sándor-utcai helyiségeiben, ahol a segítség nagy készségéről szereztünk közvetlen tapasztalatot. Amde úgy látjuk, hogy a gyors segítségért esdeklő nyomor méreteiben már is túlhaladta azokat a kereteket, amelyeken belül eddig a Népjóléti Központnak módja és alkalmá volt segíteni. Megdöbbenve hallottuk például, hogy az ideai tékre közel százezer szegény lerongyolódott gyermek várna felruházásra, de a

mostani szerény anyagi készséggel legjobb esetben is csak 30—40.000 gyermeknek jut ruha és cipő. A többről nem tudjuk, hogyan fognak gondoskodni.

A tömegnyomor mai szomorú képéről és a mostani segítés módjairól *Csergő* Hugó, a Népjóléti Központ igazgatója a következő részletes adatokat mondotta el nekünk:

— Hozzávetőleges számítás szerint a munkanélküliek száma Budapesten ma *százharmincezer*. A közsegélyben részesülő szegények száma *harmincezer*, míg a hadözvegyek, rokkantak és foglyok családtagjainak száma meghaladja az *ötvénezer*et.

— A nagy tömegnyomor okait könnyen megtaláljuk abban, hogy évek óta az építés helyett csak rombolást látunk. A segítésben azonban a társadalom már kimerült, a *vörös uralom alatt pedig a jótékony egyesületek egymásután tönkrementek*. Míg 1918-ban a jótékony egyesületek száma *százhetven* volt és vagyona hetven milliót tett ki, addig ma ezeket a segítő eszközöket teljesen nélkülözzük. Kivétel jórészt csak a *Szociális Misszió Társulat*, amely a múltban is nagy munkát fejtett ki a nyomor enyhítésében. A főváros ereje is nagyon kimerült. Ma már csak az államtól és az antant-misszióktól várhatunk hathatósabb támogatást. A missziók segít-

ségét már eddig is nagymértékben tapasztalhatjuk. Például az amerikai misszió kétszázezer szegény gyermek reggelijéről, ebédjéről és vacsorájáról *ohajt gondoskodni*. Ez ügyben most folyik a tárgyalás, amelyben a kormány részéről *Csilléry* miniszter vesz részt. Az angolok száz-ezer ember számára kívánnak ellátást juttatni *közjölteknysági konyhák útján*. Meg kell említenünk a *Vörös Kereszt* nagyarányu szeretetadomány-akcióját is, amely *Svédjéből* már eddig mintegy *két-háromezer csecsemő részére szerzett kelengyét* s amely az akciót kiterjeszti más országokra is.

Csak a munkaképtelenek kapnak segítséget.

— A segítésre utaltakat — folyta *a Csergő* úr, — három csoportba osztjuk. Az első csoportba vesszük a szülőbányákat és csecsemőket, a második csoportba a gyermekek segítését és végül a legkirívóbb nyomorban szenvedő családok támogatását. Tudjuk, hogy a tömegnyomor ellen a munka volna a legjobb segítség; a munkanélküli segélynek elvi ellenségei vagyunk. *Tőlünk csak azok várhatnak támogatást, akik munkával nem képesek megkeresni életfenntartásukat*. A csecsemők és szülőbányák támogatása az idén is nagy arányban folyik. Az anyákat hat-hét

hónapig szoptatási segítséggel látjuk el. Ilyen módon a múlt évben mintegy hétezer anyát támogatunk. Az idén eddig körülbelül kétezer anyának nyújtunk havonta 20—50 korona szoptatási segítséget, de ez az alapunk teljesen kifogyott. A Vörös Kereszt, mint fentebb említettem, eddig legfeljebb háromezer szülőanyának tudott kelengyét adni, pedig körülbelül *nyolcezer olyan van, aki rászorulna*. Reméljük azonban, hogy rövidesen ezek az adományok is kibővülnek. A *tejellátás és a szülőanyáknak tüzelőanyaggal való támogatása körül az illetékes hatóságok minden lehetőt megtesznek.*

— Most, a tél közeledtével ismét ránk szakadt a segélyezés legsúlyosabb problémája, a *gyermekfelruházás*. Magánértesülésem van róla, hogy a minisztertanács az idénre két milliót szavazott meg e célra. Tavaly jóval nagyobb állami támogatással összesen hat és fél millió koronát költöttünk erre a célra. Ebből elláttunk ruhával 2118 községi és 60 felekezeti elemi iskolában és ovodában összesen 65,000 gyermeket. Sajnos, *az idén a költségvetésünk csak körülbelül 30,000 gyermek felruházását bírja el*. Pedig a ruhátlanok száma *meghaladja a százezret*. Szerencsénk, hogy tavalyról maradt 10,000 pár cipő és 7000 darab ruházati cikk. Minden anyagi erőnk számbavételével kiosztásra kerülhet 20,000 pár cipő, 15,000 fiuruha, 8000 fiukabát, 12,000 leányruha, 8000 leánykabát és 10—15,000 alsó ruha.

— A felruházást már november elején megkezdjük és körülbelül ugyane hónap végére be is akarjuk fejezni. A toborzás az egyes tanteszületek javaslata alapján történik. Természetes, hogy az ilyen szűk keretek között csak az egészen lerongyolódott és elszegényedett gyermekek számíthatnak segítségre.

— Nemkülönböztetve nehéz kérdés *a felnőttek segítése* is. Tavaly a kerületi előjáróságok összesen 108,000 esetben, mi pedig 35,000 esetben adtunk egyéni segítséget. Ma azonban már az utolsó filléreinket éljük. Ha újabb anyagi erőt nem kapunk, nem tudom, hogyan tudjuk továbbfolytatni a harcot, a mindinkább félelmetesebben növekvő nyomorral és szegénységgel. Ujra a társadalomhoz kell fordulnunk, pedig ennek az ereje is, tudjuk, nagyon ki van már merítve.